

N:o 21.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående afsöndring af jord från indragna militiebostället Erska Öster- och Bergsgården i Elfsborgs län; gifven Stockholms slott den 15 april 1887.

Med åberopande af bilagda protokoll öfver ecklesiastikärenden, vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen, att från indragna sergeantsbostället $\frac{1}{2}$ mantal Erska Öster- och Bergsgården i Erska socken af Elfsborgs län ett område af sex tunnland må för alltid upplåtas åt Erska församling till plats för ny kyrka, till utvidgning af den gamla kyrkogården och till plats för församlingens folkskola med planteringsland, mot det att församlingen dels senast den 14 mars 1888 i länets landtränteri såsom köpeskilling för jorden levererar sex hundra kronor, dels ock förbinder sig att hålla nuvarande arrendatorn af bostället skadeslös under tiden till den 14 mars 1888 för jordens mistning med ett årligt belopp af tio kronor samt att uppsätta och för all framtid underhålla stängsel kring det afsöndrade området; och föreslår Kongl. Maj:t derjemte, att köpeskillingen för berörda jordområde må användas på enahanda sätt, som är föreskrifvet i afseende å medel, som inflyta vid försäljning af mindre kronolägenheter i öfverensstämmelse med nådiga brefvet den 29 maj 1874.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

O S C A R.*C. G. Hammarskjöld.*

Utdrag af protokollet öfver ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 15 april 1887.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern *Themptander*,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve *Ehrensward*,
Statsråden: *Lovén*,
von Steyern,
friherre von Otter,
Hammarskjöld,
Richert,
Ryding,
von Krusenstjerna,
friherre Tamm.

4:o.

Departementschefen, statsrådet Hammarskjöld hemställde i underdånighet, att som den under den 11 sistlidne februari till Riksdagen aflåtna nådiga proposition angående afsöndring af jord från indragna militiebostället Erska Öster- och Bergsgården i Elfsborgs län icke hunnit af Riksdagen före dess upplösande slutbehandlas, Kongl. Maj:t måtte täckas förordna om aflåtande till den näst sammanträdande Riksdagen af ny proposition i ämnet; hemställande departementschefen tillika, att

utdrag af protokollet öfver ecklesiastikären den för den 11 sistlidne februari finge propositionen biläggas.

Hvad departementschefen sålunda hemställt tacktes Hans Maj:t Konungen, på tillstyrkan af statsrådets öfriga ledamöter, i nåder bifalla; och skulle proposition till Riksdagen aflåtas med den lydelse bilagan D. vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet

Wilh. Beskow.

Utdrag af protokollet öfver ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 11 februari 1887.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern *Themptander*,
 Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve *Ehrensvärd*,
 Statsråden: *Lovén*,
                   von Steyern,
                   friherre *von Otter*,
                   Hammar skjöld,
                   Richert,
                   Ryding,
                   von Krusenstjerna och
                   friherre *Tamm*.

Departementschefen, statsrådet *Hammar skjöld* anförde i underdånighet:

»Hos Eders Kongl. Maj:t hafva vice pastorn *S. J. Häggner*, *Gustaf Andersson* i *Sollebrunn* med flere, å *Erska församlings vägnar*, i en af *Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande* i *Elfsborgs län* insänd och till nådigt bifall förordad ansökning, i underdånighet anhållit, att församlingen måtte tillåtas från indragna sergeantsbostället $\frac{1}{2}$ mantal *Erska Öster- och Bergsgården* i *Erska socken* expropriera ett område af sex tunnlands vidd på den så kallade *Erska Lund* såsom behöfligt till plats för ny kyrka, till utvidgande af den gamla kyrkogården och till plats för församlingens folkskola med planteringsland; varande vid ansökningen fogade en af kommissionslandtmätaren *C. O. Osterman* år 1885 upprättad karta med beskrifning öfver nämnda jordområde samt bestyrkt afskrift af ett mellan *Erska församling* och *Johannes Larsson*, hvilken på arrende till den 14 Mars 1892 innehar nämnda boställe, den 6 Maj 1885 uppgjortt kontrakt, hvarigenom *Larsson*, mot en af församlingen utfäst årlig afgift af 10 kronor till församlingen under återstående arrendetiden upplåtit nämnda jordområde.

Till stöd för ansökningen hafva sökandena anfört: att Erska Lund sedan äldre tider ansetts vara en samfällighet tillhörande Erska by; att med byamännens begifvande å ifrågavarande område år 1861 uppförts ett folkskolehus samt utsetts plats för ny kyrka, till hvars byggande sten jemväl framkört; men att i anledning af talan, som å kronans vägnar anstälts emot Erska församling Göta hofrätt genom dom den 31 december 1884, hvilken dom vunnit laga kraft, förpligtat församlingen att till Kronan afträda Erska Lund, såsom varande bostället Erska Öster- och Bergsgården enskildt tillhörig, och att inom tolf månader hafva derifrån affört samtliga de af vederbörande å Erska sockens vägnar derstädes uppförda byggnader jemte å marken framförd sten, vid påföljd att byggnadernas och stenens bortförande i annat fall skulle verkställas af vederbörande exekutor på församlingens bekostnad.

Efter erhållen nådig remiss har domänstyrelsen låtit från församlingen infordra yttrande i fråga om den afgift, som för jordområdet borde erläggas. Med anledning häraf förklarade församlingen sig önska för jordområdet erlägga en årlig afgäld af tio kronor eller, om detta belopp ej kunde förordas, en af vederbörande uppskattningsmän pålagd årlig afgäld med tjugu gånger beloppet en gång för alla, hvarjemte arrendatorn Johannes Larsson tillkännagaf, att han icke hade något att erinra mot nådigt bifall till den gjorda ansökningen och den af församlingen erbjudna afgälden.

Uti infordradt yttrande har emellertid t. f. domänintendenten i länet, under erinran att omförmälda jordområde bestode af 1 tunnland 25 kappland åker, 7,8 kappland äng och återstoden skogbeväxt mark, anmärkt, att den af församlingen erbjudna afgälden ej kunde anses motsvara den afkomst jordområdet i sitt nuvarande skick kunde inbringa, samt hemställt, att församlingen måtte för det ifrågavarande jordområdet erlägga 600 kronor eller ock, i stället för betalning på en gång, en årlig afgäld efter 5 procent på nämnda belopp.

Sedan församlingen af Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande anmodats öfver t. f. domänintendentens hemställan afgifva yttrande, har församlingen vid ordinarie kyrkostämma förklarat sig villig att för det till afsöndring afsedda området en gång för alla betala en kontant summa af sex hundra kronor; och har Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande, med hänsyn till hvad i ärendet förekommit, ansett den af t. f. domänintendenten föreslagna och af församlingen erbjudna lösesumman för ifrågavarande jordområde, 600 kronor, antaglig.

För egen del har domänstyrelsen hemställt, att, som det jordområde, den underdåniga ansökningen afsåge, utan olägenhet kunde

för hemmanets skötsel undvaras samt lösningspriset syntes styrelsen fullt motsvara jordens värde i dess ursprungliga skick, Eders Kongl. Maj:t måtte medgifva, att samma område må för alltid åt Erska församling upplåtas för uppgifvet ändamål, mot det församlingen senast den 14 mars 1888 i länets landtränteri levererar den erbjudna köpeskillingen med 600 kronor och med förbindelse dessutom att dels hålla arrendatorn under arrendetiden skadeslös för jordens mistning med det belopp, som enligt det med honom ingångna kontrakt öfverenskommits, dels ock uppsätta och för all framtid underhålla stängsel kring det afsöndrade området.

Med anledning af hvad i detta ärende förekommit och enär församlingen icke torde böra tillförbindas att längre än till den 14 mars 1888, då köpeskillingen för jorden senast skall vara inbetald, erlägga särskild afgift till nuvarande arrendatorn, som derefter bör för jordens mistning under återstående arrendetiden njuta godtgörelse genom afdrag å arrendet med det af honom medgifna årliga belopp, 10 kronor, hemställer jag, efter samråd med chefen för finansdepartementet, att Eders Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen, att från indragna sergeantsbostället $\frac{1}{2}$ mantal Erska Öster- och Bergsgården i Erska socken ett område af sex tunnland må för alltid upplåtas åt Erska församling till plats för ny kyrka, till utvidgning af den gamla kyrkogården och till plats för församlingens folkskola med planteringsland, mot det att församlingen dels senast den 14 mars 1888 i länets landtränteri såsom köpeskillning för jorden levererar sex hundra kronor, dels ock förbinder sig att hålla nuvarande arrendatorn af bostället skadeslös under tiden till den 14 mars 1888 för jordens mistning med ett årligt belopp af tio kronor samt att uppsätta och för all framtid underhålla stängsel kring det afsöndrade området, och hemställer jag tillika, att Eders Kongl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen, att köpeskillingen för berörda jordområde må användas på enahanda sätt, som är föreskrifvet i afseende å medel, som inflyta vid försäljning af mindre kronolägenheter i öfverensstämmelse med nådiga brefvet den 29 maj 1874.»

På tillstyrkan af statsrådets öfriga ledamöter täcktes Hans Maj:t Konungen bifalla hvad departementschefen sålunda hemställt; och skulle proposition till Riksdagen aflåtas af innehåll bilagan litt. E. vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo
Carl Tornérhielm.